

"Houd bij euthanasie de druk af door zorgvuldigheidseisen te volgen"

30 september 2021 door P.S. 2

De bereidheid bij artsen om nog euthanasie uit te voeren is sterk gedaald, schreef Knack op basis van een rondvraag bij artsen. De enquête liep wel net na het ophefmakende euthanasieproces dat zijn definitieve beslag kreeg in mei dit jaar. Een huisarts kreeg zelfs intimiderende mails van een advocaat. Dr. Lucas Ceulemans, LEIF-arts, ziet geen reden om je als arts ongerust te maken.

Wim Distelmans, van de euthanasiecommissie, zegt dat artsen steeds vaker geïntimideerd worden door families die de euthanasie van hun familielid willen tegenhouden. Volgens dokter Ceulemans is er geen reden tot ongerustheid als je weet dat aan alle zorgvuldigheidseisen is voldaan. "De huisarts in kwestie had blijkbaar schrik voor een proces en wou alleen tot euthanasie overgaan als alles heel duidelijk afgesproken is en de familie ermee instemt. Maar in essentie moet je bij euthanasie rekening houden met twee wettelijke criteria. Ten eerste moet de patiënt ongeneeslijk ziek zijn (dat kan ook een psychiatrische aandoening zijn) en ten tweede moet hij onbehandelbaar lijden en zijn verzoek helemaal bewust formuleren."

Verder zijn er de zorgvuldigheidscriteria: is het verzoek herhaald, standvastig (schriftelijk), is de tweede arts onafhankelijk?

"Euthanasie in een terminale situatie vergt de tussenkomst van twee artsen: een uitvoerende en een tweede als onafhankelijke. Een niet-terminale situatie vergt de bijstand van een derde arts, een onafhankelijke specialist in de aandoening of een onafhankelijke psychiater."

Check met de tweede betrokken collega bij de uitvoering van euthanasie grondig samen alle wettelijke criteria, met de zorgvuldigheidsvereisten. "Waarom zou je je dan laten afschrikken door een advocaat?"

"Ik maakte ook al mee dat mensen me voor de rechter wilden brengen, maar meestal omdat ze de wet slecht interpreteren of niet goed kennen. Ook artsen zijn niet altijd goed thuis in die wet die ook niet zo fantastisch opgesteld is. Daarom komt het er eerst en vooral op aan om goed te communiceren zodat je heel wat voorkomt. Op die manier heb ik nog geen echte problemen gekend."

"Wie zich geïntimideerd voelt, moet zijn licht opsteken bij LEIF-artsen of de equipe palliatieve zorg," adviseert dokter Ceulemans.

Dr. Ceulemans oordeelt trouwens dat de advocaat die de huisarts de intimiderende mail stuurde om hem zo te verhinderen dat hij zou overgaan tot euthanasie, zijn boekje te buiten ging. "Zelf maakte ik mee dat een collega me intimiderend 'moordenaar' noemde na de uitvoering van een euthanasieverzoek. Hij nagelde me aan de schandpaal op het internet en stuurde beschuldigende mails naar collega's van mijn kring, wat ik niet liet gebeuren. Ik heb daarvoor een advocaat ingeschakeld en hij is ervoor veroordeeld. Dat was een brug te ver."

"De keer dat ik werd aangevallen door de familie van een patiënt, luidde de beschuldiging eerst onterechte euthanasie, dan onterechte palliatieve sedatie. Terwijl ik alleen een terminale patiënt die plots niet meer at en dronk, naar het ziekenhuis had gebracht. Daar gaf ik hem iets tegen de pijn en omdat hij onrustig was. Die man overleed een paar dagen later waarna ik plots een brief van de procureur kreeg en er een onderzoek tegen mij was gestart met een aanklacht in verband met euthanasie. Maar ik vermoed dat er een erfeniskwestie achter schuilging. Dergelijke dingen maken we mee."

"Nogmaals: houd u aan de wettelijke en zorgvuldigheidscriteria en u hebt niets te vrezen, zelfs niet van dreigende advocaten."